

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันนี้เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่า การจัดการศึกษาควรสอดคล้องและเกื้อกูลต่อชีวิตจริงตามสภาพเศรษฐกิจ สังคม ตลอดจนปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น โดยสนับสนุนให้ชุมชนหรือท้องถิ่นและประชาชนได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากยิ่งขึ้น เพื่อให้การศึกษานั้นเป็นเครื่องมือและกระบวนการในการพัฒนาคนอย่างแท้จริง โดยมุ่งให้บุคคลพัฒนาตนเอง พัฒนาอาชีพและพัฒนาชุมชนของตน พนม พงษ์ไพบูลย์ (2532 : 21) และ เอกวิทย์ ฌ กลาง (2532 : 123) มีความเห็นสอดคล้องกันเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนหรือท้องถิ่นว่า การจัดการศึกษาควรจัดให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศและชุมชน ทั้งชุมชนเมืองและชุมชนชนบท เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปในลักษณะสัมพันธ์และเชื่อมโยงกับสภาพแวดล้อมและวิถีชีวิตของสังคมไทยและชุมชน โดยเฉพาะการจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา จะต้องให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ ความเข้าใจในการประกอบอาชีพ รู้วิธีแก้ปัญหา ด้วยการทำงาน ร่วมกันเป็นกลุ่มและให้ตระหนักถึงความสำคัญของตนในการพัฒนาท้องถิ่น ภูมิสำเนา ให้นำอยู่และมีคุณค่ามากยิ่งขึ้น

การจัดการศึกษาของประเทศไทยที่ผ่านมาั้น ปรากฏว่าส่วนใหญ่ยังไม่สอดคล้องและสนองความต้องการของท้องถิ่น การจัดการศึกษามักจะมีลักษณะมุ่งเน้นที่คนส่วนน้อยหรือเฉพาะคนใน ส่วนกลางโดยละเลยท้องถิ่น ก่อให้เกิดความไม่เท่าเทียมในโอกาสทางการศึกษาระหว่างประชาชนในเมืองกับชนบท ระหว่างกลุ่มบุคคลที่มีความแตกต่างกันในด้านอาชีพ ฐานะทางเศรษฐกิจ และสภาพทางสังคม ทำให้การศึกษาส่งผลโดยตรงกับคนเพียงส่วนน้อย ที่ได้เปรียบทางเศรษฐกิจและสังคม อีกทั้งเป็นการบั่นทอนศักยภาพกำลังคนทั้งในด้านแรงงานและกำลังสมองจากชุมชนท้องถิ่นมาสู่ส่วนกลางมากกว่าที่จะส่งเสริมท้องถิ่น ให้นำศักยภาพนั้นมาใช้เพื่อประโยชน์ของท้องถิ่นเอง (ไพฑูริย์ สีนลรัตน์ 2532 : 127) นอกจากข้อบกพร่องของการศึกษาที่ก่อให้เกิดปัญหา

ความไม่เท่าเทียมในโอกาสทางการศึกษาและปัญหาการละทิ้งท้องถิ่นของตน เพื่อคืนร่นมาทำงานในเมืองใหญ่ ๆ ของคนรุ่นใหม่ที่มีการศึกษาดีแล้ว หลักสูตรที่ผ่านมาก็ยังเน้นเนื้อหาวิชาการมากเกินไปและละเอียดต่อสภาพชีวิตจริงและท้องถิ่น ดังที่ พระนอม แก้วกำเนิด (2533 : 2-3) ให้ความเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของรัฐในระดับท้องถิ่นไว้ดังนี้

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 มัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 และมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันมีคุณงามความดีอยู่หลายประการ แต่ลักษณะที่มุ่งหวังจะให้นักเรียนได้เรียนรู้วิชาการต่าง ๆ มากมาย โดยกำหนดจุดหมายของหลักสูตรและเนื้อหาสาระไว้มากและกว้างขวาง เนื้อหาสาระของวิชาการต่าง ๆ เหล่านั้น ส่วนมากล้วนเป็นหลักการ ทฤษฎีโดยทั่วไป ด้วยประสงค์จะให้เด็กนักเรียนทั่วทั้งประเทศได้เรียนรู้เหมือนกันในระดับเดียวกันหมด ด้วยลักษณะเช่นนี้จึงเป็นเหตุให้กระบวนการเรียนการสอนมุ่งเนื้อหาสาระที่เป็นทฤษฎีเป็นสำคัญ การเรียนของนักเรียนจึงมีส่วนเกี่ยวข้องกับชีวิตสภาพ เศรษฐกิจและสังคมของแต่ละท้องถิ่นน้อยมาก

จากทัศนะเชิงวิจารณ์ของนักการศึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวมา ซึ่งให้เห็นว่า การจัดการศึกษาที่ผ่านมา ยังไม่สนองความต้องการของท้องถิ่น ผู้ที่เรียนจบหลักสูตรแล้วไม่สามารถนำความรู้และทักษะไปใช้ในการดำรงชีวิตให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น ตลอดจนนำความรู้ไปพัฒนาชีวิต พัฒนาอาชีพ พัฒนาชุมชนของตนให้ดีขึ้น เป็นเหตุให้กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการปรับปรุงหลักสูตร ทั้งหลักสูตรประถมศึกษา หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ในปี พ.ศ. 2533 ลักษณะของหลักสูตรที่ปรับปรุงใหม่นี้ พระนอม แก้วกำเนิด (2532 : 12) กล่าวว่า

ทิศทางการปรับปรุงหลักสูตรใหม่ครั้งนี้ เป็นความพยายามพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เด็กรู้จักคิด รู้จักทำ มีคุณธรรมและค่านิยมที่ดี และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษา กับชีวิตจริงให้สอดคล้องกัน หลักการจะกำหนดวัตถุประสงค์อย่างชัดเจน เพื่อให้เนื้อหาวิชาการน้อยลง เด็กจะมีเวลาฝึกคิด ฝึกทำมากขึ้น และส่งเสริมให้หน่วยงานการศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ และประชาชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้รายวิชาสอดคล้องกับความต้องการของสภาพชีวิต เศรษฐกิจและสังคมของแต่ละท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น

ลักษณะเด่นของหลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 จึงมีจุดเน้นสำคัญ 3 ประการคือ เน้นการศึกษาที่สนองความต้องการของท้องถิ่น เน้นการจัดให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนอย่างหลากหลาย และให้ครูสอนโดยเน้นกระบวนการแสวงหาความรู้มากกว่าเนื้อหา (กรมวิชาการ 2533 ก : 2) โดยเฉพาะในประเด็นที่กล่าวถึงการศึกษที่สนองความต้องการของท้องถิ่นนั้น หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 มุ่งหวังให้ท้องถิ่น อันได้แก่ โรงเรียน กลุ่มโรงเรียน จังหวัด เขตการศึกษา กรมต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้มีส่วนร่วมในการปรับปรุงหลักสูตร โดยกรมวิชาการได้จัดทำหลักสูตรแม่บท ซึ่งประกอบด้วย หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างรายวิชา และคำอธิบายรายวิชา ตลอดจนระเบียบวัดผลและประเมินผลการเรียน แล้วให้ท้องถิ่นนำหลักสูตรแม่บทไปพัฒนาให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการของแต่ละท้องถิ่นในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

1. การจัดทำรายวิชาเพิ่มเติม
2. การเพิ่มเติมรายละเอียดเนื้อหาในรายวิชาที่มีอยู่แล้ว
3. การทำสื่อเสริม
4. การพัฒนากระบวนการเรียนการสอน
5. การกำหนดกิจกรรมเสริม

(หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา 2534 : 38)

จากจุดเน้นของหลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 ที่เน้นการจัดการศึกษาให้สอดคล้องและสนองความต้องการของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาชีวิต เศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่น ทำให้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 กำหนดหลักการไว้ว่า "เป็นการศึกษาที่สนองความต้องการของท้องถิ่นและประเทศชาติ" (กรมวิชาการ 2533 ข : 1) ดังนั้น การจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อให้เป็นไปตามจุดเน้นและหลักการของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น จึงควรจัดให้นักเรียนได้เรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตและสิ่งแวดล้อมที่ใกล้ตัวนักเรียนมากกว่าจะเรียนรู้เรื่องที่ไกลตัว ซึ่งไม่สามารถจะนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงได้ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดให้โรงเรียนสอนวิชาท้องถิ่นของเรา เป็นวิชาบังคับเลือกในกลุ่มวิชาสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เนื่องจากวิชาสังคมศึกษาเป็นวิชาหนึ่งที่สามารถจะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และเข้าใจเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตและชุมชนของตน เพราะจุดมุ่งหมายสำคัญของวิชาสังคมศึกษา คือ การพัฒนาความเป็นพลเมืองดี ช่วยให้ผู้เรียนได้เข้าใจสภาพสังคมที่ตนอาศัยอยู่ เพื่อนำความรู้ ความเข้าใจ ไปปรับปรุงให้ตนมีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ดังนั้น วิชาสังคมศึกษาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจตนเอง เข้าใจชุมชน ที่ตนอาศัยอยู่ ตลอดจนช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีประสิทธิภาพ เป็นพลเมืองดี ที่มีบทบาท ในการสร้างสรรค์และพัฒนาสังคมของตนให้ดีขึ้น

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 จึงได้มีการปรับปรุง แก้ไข เพิ่มเติมในส่วนวิชาสังคมศึกษา โดยเพิ่มรายวิชาบังคับเลือกที่มุ่งให้ท้องถิ่นแต่ละท้องถิ่นจัดเนื้อหา ให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่นคือ วิชา ส 071 ท้องถิ่นของเรา 1 และวิชา ส 072 ท้องถิ่นของเรา 2 ซึ่งครูผู้สอนวิชาทั้งสองนี้สามารถปรับหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่น ของตน โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและ สังคมวัฒนธรรมในท้องถิ่นของตน เพื่อให้เกิดความรัก ความผูกพันกับท้องถิ่น มีส่วนร่วม ในการอนุรักษ์และเสริมสร้างศิลปะ วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมในชุมชน ตลอดจนมีความรู้ ความเข้าใจสภาพปัญหาของท้องถิ่นทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรมและคุณภาพชีวิต เพื่อให้ เห็นแนวทางแก้ปัญหาและร่วมมือกันพัฒนาท้องถิ่นของตน (กรมวิชาการ 2533 ข : 54)

เนื่องจากกระทรวงศึกษาธิการจัดให้วิชาท้องถิ่นของเราเป็นวิชาบังคับเลือก ครู สังคมศึกษาที่สอนวิชาท้องถิ่นของเรา จึงเป็นบุคคลสำคัญที่มีบทบาทในการปรับหลักสูตรให้สอดคล้อง กับสภาพ และความต้องการของท้องถิ่น โดยการรวบรวมข้อมูลของท้องถิ่นเพื่อจัดทำเนื้อหาวิชา จัดทำเอกสารหลักสูตร เช่น โครงการสอน แผนการสอน คู่มือการสอน เพื่อใช้เป็นแนวทาง ในการจัดการเรียนการสอน และจัดทำสื่อการเรียนการสอน ตลอดจนจัดกิจกรรมการเรียน การสอนให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น แต่การดำเนินงานดังกล่าวเป็นเรื่องใหม่สำหรับครู สังคมศึกษา ครูสังคมศึกษาอาจมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการปรับหลักสูตร ให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่นไม่เพียงพอ ดังที่ สัจด์ อุทรานันท์ (2528 : 391) ได้ กล่าวถึงปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นว่า "ครูและบุคลากรทางการศึกษาส่วนมาก ยังไม่มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรดีพอ และไม่เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับการ พัฒนาหลักสูตรมาก่อน" และจากการสัมภาษณ์หลักสูตรสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ของ กรมวิชาการ (2531 : 90-91) ได้พบว่า ครูประสบปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียน การสอนตามหลักสูตรหลายประการ เช่น

1. หลักสูตรเปิดกว้าง แต่ครูและบุคลากรในท้องถิ่น ไม่มีส่วนร่วมในการพัฒนา หลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น

2. การจัดการเรียนการสอน ครุยังมุ่งเนื้อหาโดยยึดหนังสือเรียนเป็นหลักและใช้วิธีบรรยาย ไม่ใช่เทคนิควิธีใหม่ ๆ
3. ครูไม่ทราบแหล่งข้อมูลที่จะนำมาใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอน

จากสภาพปัญหาดังกล่าว อาจทำให้ครูสังคมนศึกษาไม่สามารถจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา เพื่อให้เยาวชนมีความรู้ ความเข้าใจ เกิดความรัก ความผูกพันกับท้องถิ่นอย่างแท้จริง ตลอดจนมีความสามารถที่จะแก้ปัญหาของท้องถิ่นได้ โดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา ของครูสังคมนศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นภูมิภาคที่มีปัญหาการละทิ้งถิ่นของประชากรมากที่สุด ดังปรากฏในรายงานผลการสำรวจการย้ายถิ่นของประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และการเข้ามาหางานทำในกรุงเทพมหานคร (กรมแรงงาน 2523 : 6) ว่า ผู้ย้ายถิ่นเข้ามาหางานทำในกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่มาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คิดเป็นร้อยละ 59.4 ของผู้ย้ายถิ่นทั้งหมด และในปี พ.ศ. 2534 ตัวเลขผู้ย้ายถิ่นจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่เข้ามาหางานทำในกรุงเทพมหานครยังคงสูงกว่าภาคอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 63.2 ของจำนวนคนงานที่เข้ามาหางานทำทั้งหมด (กองจัดหางาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน 2535) และลักษณะการอพยพส่วนใหญ่เป็นลักษณะค่อนข้างถาวรมากกว่าชั่วคราว (สัมพันธ์ เตชะอธิก 2532 : 78) ซึ่งปัญหาการละทิ้งถิ่นของประชากรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือดังกล่าว ผู้วิจัยมีความเชื่อว่า การจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา ที่มีประสิทธิภาพ จะมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับท้องถิ่นของตน มองเห็น จุดดี จุดด้อยของท้องถิ่น สามารถนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อพัฒนาชีวิต พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่ตนอาศัยอยู่ ให้ก้าวหน้าไปในทิศทางที่พึงประสงค์ ตลอดจนมองเห็นปัญหาและแนวทางแก้ไข อันเป็นผลให้การละทิ้งถิ่นของตนลดน้อยลงพร้อมกับการพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญขึ้นได้อีกด้วย

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยในฐานะ เป็นครูสังคมนศึกษาคนหนึ่ง จึงสนใจที่จะศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา ของครูสังคมนศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ว่าครูสังคมนศึกษาได้จัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเราอย่างไร มีปัญหาและอุปสรรคอะไรหรือไม่ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเราให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเราของครูสังคมศึกษา
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในด้านต่อไปนี้

1. การใช้หลักสูตรเพื่อการเรียนการสอน
2. การจัดเนื้อหาวิชาและการใช้หนังสือเรียน
3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
4. การใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการในท้องถิ่น
5. การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา
ของครูสังคมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในด้านต่อไปนี้

- 1.1 การใช้หลักสูตรเพื่อการเรียนการสอน
- 1.2 การจัดเนื้อหาวิชาและการใช้หนังสือเรียน
- 1.3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- 1.4 การใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการในท้องถิ่น
- 1.5 การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

2. การวิจัยครั้งนี้ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา
เฉพาะวิชา ส 071 ท้องถิ่นของเรา 1 และวิชา ส 072 ท้องถิ่นของเรา 2

3. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ครูผู้สอนวิชา ส 071 ท้องถิ่นของเรา 1
และ/หรือ วิชา ส 072 ท้องถิ่นของเรา 2 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

สภาพการจัดการเรียนการสอน หมายถึง ลักษณะโดยทั่วไปที่เป็นอยู่จริงของการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา ในด้านการใช้หลักสูตรเพื่อการเรียนการสอน การจัดเนื้อหาวิชาและการใช้หนังสือเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการในท้องถิ่น และการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

ปัญหาการจัดการเรียนการสอน หมายถึง อุปสรรคของครูผู้สอนวิชาท้องถิ่นของเรา เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรเพื่อการเรียนการสอน การจัดเนื้อหาวิชาและการใช้หนังสือเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการในท้องถิ่น การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

วิชาท้องถิ่นของเรา หมายถึง วิชา ส 071 ท้องถิ่นของเรา 1 และวิชา ส 072 ท้องถิ่นของเรา 2 ซึ่งเป็นวิชาบังคับเลือกในโครงสร้างหลักสูตรวิชาสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

ครูสังคมศึกษา หมายถึง ครูที่ได้รับมอบหมายให้สอนวิชา ส 071 ท้องถิ่นของเรา 1 และ/หรือ วิชา ส 072 ท้องถิ่นของเรา 2 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หมายถึง พื้นที่ที่ครอบคลุมเขตการศึกษา 9, 10 และ 11 ซึ่งประกอบด้วยจังหวัดต่อไปนี้ เขตการศึกษา 9 ประกอบด้วยจังหวัด ขอนแก่น เลย สกลนคร หนองคาย อุดรธานี เขตการศึกษา 10 ประกอบด้วยจังหวัด กาฬสินธุ์ นครพนม มุกดาหาร มหาสารคาม ยโสธร ร้อยเอ็ด อุบลราชธานี เขตการศึกษา 11 ประกอบด้วยจังหวัด ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ และสุรินทร์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางสำหรับครูสังคมศึกษาในการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นของตน
2. เป็นแนวทางสำหรับครูสังคมศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการแก้ไขและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อให้เยาวชนในท้องถิ่นมี

ความรู้ ความเข้าใจ และความรักท้องถิ่นอย่างแท้จริง ตลอดจนมีความสามารถที่จะแก้ปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นของตนต่อไป

3. เป็นการกระตุ้นให้ครูผู้สอนวิชาท้องถิ่นของเรา ได้ผลิตเอกสารประกอบการสอน และสื่อการสอนอื่น ๆ ขึ้นใช้เอง

4. เป็นแนวทางสำหรับศึกษานิเทศก์จังหวัด เขต และกรมสามัญศึกษา ในการจัดอบรม สัมมนา ครูผู้สอนวิชาท้องถิ่นของเราให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

5. เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย